

BAB

9

MESYUARAT AGUNG KOPERASI PEMBANGUNAN
ORANG ASLI NEGERI TERAS 5

PENGURUSAN DESA BERDAYA LAKSANA
(PD)

TERAS 5

PENGURUSAN DESA BERDAYA LAKSANA (PD)

Tanggungjawab, komitmen serta dedikasi setiap organisasi dan penyertaan penuh penduduk desa adalah sangat penting bagi memastikan kejayaan projek dan program pembangunan desa mencapai aspirasi negara untuk menjadi negara maju yang inklusif dan mampan pada masa depan.

Tadbir urus desa yang baik akan memperkaya daya saing negara, menjana potensi insan bagi memperkasa prestasi perkhidmatan, menerajui transformasi perkhidmatan, mengekalkan profesionalisme dan memenuhi harapan pihak berkepentingan (*stakeholder*) terutama penduduk desa dan pelbagai organisasi tempatan.

Sistem tadbir urus desa yang baik lazimnya mengambil kira lima faktor utama iaitu fokus kepada penduduk desa, beretika dan ketulusan, akauntabiliti dan integriti, efektif dan efisien serta pengurusan perubahan. Kecemerlangan pembangunan desa amat bergantung kepada amalan tadbir urus yang baik dan sokongan padu pelbagai organisasi dan agensi pelaksana selain penyertaan penduduk desa. Ia melibatkan organisasi di peringkat persekutuan, negeri, daerah dan kepimpinan di peringkat akar umbi iaitu JKKK.

PD1 PENGUKUHAN SISTEM TADBIR URUS DESA

Strategi PD1.1 Meningkatkan Penyelarasan Antara Agensi di Peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah

PD 2 MEMPERKASA KEUPAYAAN KOMUNITI DALAM PEMBANGUNAN DESA

Strategi PD2.1 Mengukuhkan Kolaborasi Yang Menguntungkan Komuniti

Strategi PD2.2 Memperkasa Keupayaan dan Memanfaatkan Potensi Komuniti Desa

PD 3 PELAKSANAAN SISTEM CIRI-CIRI DESA MALAYSIA (CHARMs) DALAM TADBIR URUS DESA

Strategi PD3.1 Melaksanakan CHARMs Dalam Perancangan Dan Pembangunan Desa

Strategi PD3.1 Mengemas Kini Sistem Maklumat Kampung Secara Berkala dan Sistematis Melalui CHARMs

Strategi PD3.1 Memantau Pelaksanaan dan Kemajuan Projek Pembangunan Desa Melalui CHARMs

PERNYATAAN DASAR PD 1

PENGUKUHAN SISTEM TADBIR URUS DESA

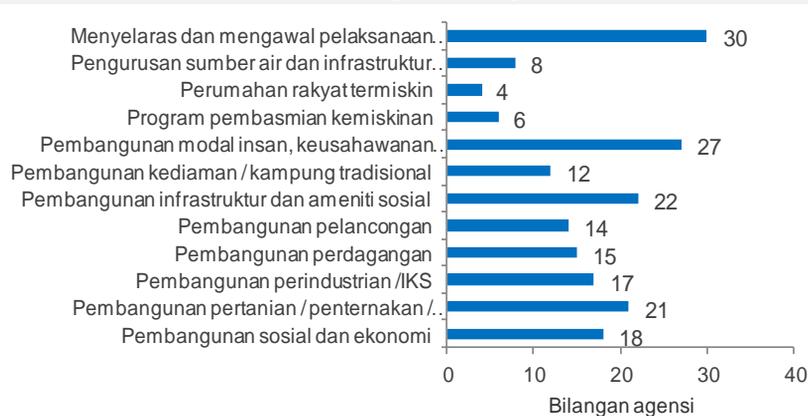
Struktur tadbir urus desa yang melibatkan pelbagai kementerian dan jabatan di peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah jelas menunjukkan bahawa desa ini sangat penting dalam sistem pembangunan negara. Semua komponen di dalam desa merupakan aset kepada negara termasuklah sumber jaya dan komuniti yang menghuni kawasan desa.

Jentera Penyelarasan Pelaksanaan

Terdapat sejumlah 12 buah kementerian yang terlibat dalam pembangunan desa yang diterajui oleh KKLW, Jabatan Perdana Menteri, Kerajaan Negeri, Pejabat Daerah dan JKKK, JKKKP dan JKRR. Ia melibatkan 30 agensi pelaksana di peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah di mana kebanyakan projek dan program pembangunan desa memberi tumpuan kepada kawasan operasi dan golongan sasaran yang sama. Penyelarasan peranan dan agihan peruntukan perlu dilihat semula agar tiada pertindihan fungsi, pembaziran peruntukan kewangan serta sumber tenaga kerja dan sumber jaya desa.

Penyertaan Pelbagai Agensi Pelaksana Dalam Pembangunan Desa Mengikut Fungsi

Sumber: DPF Desa Negara, 2016.

Sistem tadbir urus desa adalah di bawah bidang kuasa Pejabat Daerah dan Tanah yang bertanggungjawab mentadbir urus setiap daerah dengan bantuan Pejabat Penghulu / Penggawa ke atas semua mukim dan rangkaian kampung-kampung di dalam kawasan pentadbirannya serta JKKK yang berperanan sebagai institusi kepimpinan peringkat desa. Kebanyakan program dan projek kerajaan di kawasan desa dilaksanakan di peringkat daerah di mana Pejabat Daerah dan Tanah berperanan menyelaras usaha-usaha pembangunan daerah dengan kerjasama pelbagai agensi Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan.

STRATEGI

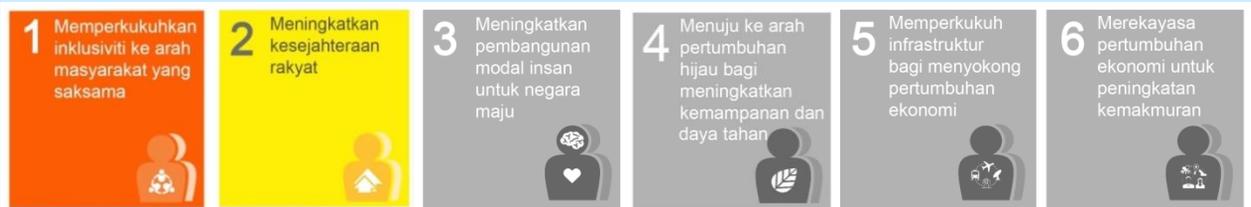
PD 1.1

Meningkatkan Penyelarasan Antara Agensi di Peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah

Perkaitan berdasarkan SDGs

Perkaitan berdasarkan RMKe-11

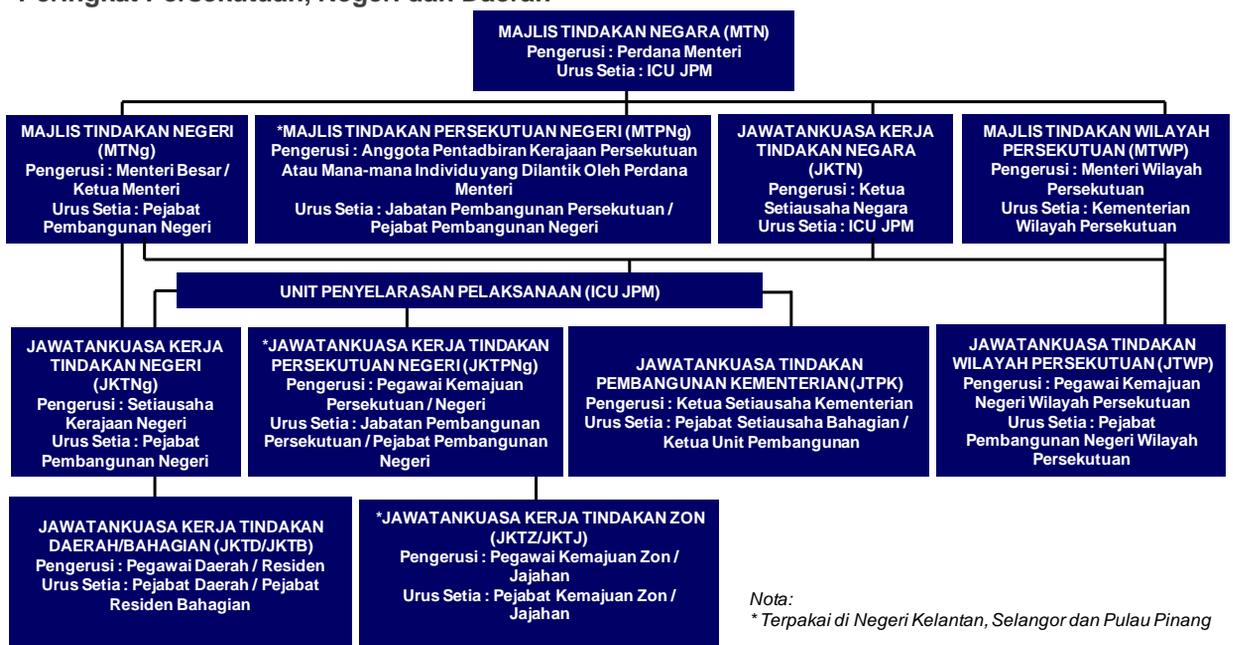

Strategi PD 1.1

Meningkatkan Penyelarasan Antara Agensi di Peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah

Fungsi penyelarasan dan pemantauan sedia ada perlu dikemas kini dan diperkukuhkan bagi mengelak pertindihan peranan, pembaziran sumber manusia dan peruntukan kewangan selain menjimatkan kos pembangunan dan kos operasi sesuatu projek. Bagi projek pembangunan desa, penyelarasan pelaksanaan dasar dan program / projek Kerajaan bermula di peringkat Kerajaan Persekutuan iaitu melalui Jawatankuasa Tindakan Pembangunan KKLW dan dilaksanakan di peringkat Kerajaan Negeri melalui Jawatankuasa Kerja Tindakan Negeri dan akhirnya di peringkat daerah yang diterajui oleh Jawatankuasa Kerja Tindakan Daerah (**Rajah 9.1**). Perhatian perlu diberi kepada piawai prosedur operasi (*SOP*) yang dapat menjelaskan tindakan yang perlu diambil di setiap peringkat. Amalan kerja berpasukan yang baik khususnya semangat kekitaan, bekerjasama, bertolak ansur dan sifat setia kawan serta muafakat yang tinggi selain bersikap amanah, adil, telus dan berintegriti perlu diterapkan bagi mengeratkan jalinan kerjasama semua pihak dan mewujudkan suasana persekitaran kerja yang kondusif.

Rajah 9.1: Hubungan Jentera Penyelarasan Pelaksanaan Dasar dan Projek Kerajaan Peringkat Persekutuan, Negeri dan Daerah

*Nota:
* Terpakai di Negeri Kelantan, Selangor dan Pulau Pinang*

Sumber: Arahan No.1, 2010 – Majlis Tindakan Negara.

Penetapan sempadan kawasan pembangunan perlu mengambil kira objektif pelbagai agensi yang terlibat tanpa menjejaskan kawasan semula jadi sedia ada seperti kawasan hutan simpan kekal, badan air dan sebagainya. Bagi mencapai pembangunan yang seimbang, fungsi dan perincian bidang tugas setiap agensi pelaksana yang terlibat dalam pembangunan desa perlu dikemas kini agar relevan dengan keperluan semasa dan akan datang. Penyertaan setiap agensi pelaksana perlu menetapkan jenis projek, skop kerja, tempoh masa pelaksanaan, lokasi projek dan kumpulan sasaran.

FELDA sebagai agensi pembangunan tanah di peringkat Persekutuan merupakan `role model' yang patut dicontohi dalam melaksanakan pembangunan tanah atau projek pembangunan di kawasan desa. Bagi mengelak atau meminimumkan pertindihan peranan dan bidang tugas serta mencapai kos pembangunan yang efektif, adalah wajar untuk pihak berkuasa mengkaji dan menyusun semula struktur organisasi dan peranan pelbagai agensi pelaksana yang terlibat dalam pembangunan desa. Sistem pengurusan yang baik, tersusun dan sistematik akan memastikan kejayaan sesuatu pembangunan. Segala bentuk perancangan dan pembangunan perlu diuruskan dengan lebih sistematik agar mencapai matlamat pembangunan yang ditetapkan.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
<p>PD1.1A: Mengkaji dan menyusun semula struktur organisasi dan peranan agensi pelaksana</p> <p>Grid Tipologi</p> <p>U1 U2 UR RU R5 R6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan agensi yang disusun semula 	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> KKLW Kementerian lain yang berkaitan PLANMalaysia 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
<p>PD1.1B: Mengukuhkan kerjasama dan kolaborasi antara agensi pelaksana di peringkat negeri</p> <p>Grid Tipologi</p> <p>U1 U2 UR RU R5 R6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kekerapan mengadakan kolaborasi dengan agensi pelaksana peringkat negeri. 	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Pelbagai agensi peringkat negeri 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
<p>PD1.1C: Memperkasakan peranan Pejabat Daerah dan Tanah dalam mentadbir urus dan menyelaras projek pembangunan desa</p> <p>Grid Tipologi</p> <p>U1 U2 UR RU R5 R6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Anugerah kualiti kepimpinan peringkat daerah Indeks akauntabiliti 	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
<p>PD1.1D: Mengukuhkan peranan dan struktur kepimpinan JKKK ke arah tadbir urus desa yang cekap dan berkesan</p> <p>Grid Tipologi</p> <p>U1 U2 UR RU R5 R6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Anugerah desa cemerlang / kepimpinan tadbir urus desa cemerlang 	✓	✓	✓	<ul style="list-style-type: none"> JKKK 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)

PERNYATAAN DASAR PD 2

MEMPERKASA KEUPAYAAN KOMUNITI DALAM PEMBANGUNAN DESA

Kejayaan tidak akan dicapai hanya dengan penyediaan kemudahan fizikal (kemudahan awam, infrastruktur dan aksesibiliti) semata-mata tanpa penyertaan penuh masyarakat desa dalam pelbagai sektor pembangunan. Sumber jaya desa tidak mungkin dapat dimanfaatkan secara bijaksana dan optimum untuk kesejahteraan ekonomi tanpa penglibatan masyarakat desa secara menyeluruh. Selain kewujudan Jawatankuasa Kerja Tindakan Daerah (JKTD) dan JKKK yang berperanan memantau, mengawasi dan menilai impak pelaksanaan projek-projek pembangunan di peringkat daerah, penyertaan pelbagai pihak yang berkepentingan seperti Badan Bukan Kerajaan (NGO) dan pelbagai persatuan, dijangka dapat membantu dalam proses pemantauan dan penilaian projek pembangunan desa.

Pemeriksaan komuniti berlaku apabila penduduk sedar akan hak mereka untuk memberi sumbangan berbentuk idea / pendapat / suara dalam membantu menyelesaikan sesuatu isu. Dalam konteks ini, penduduk diberi kuasa untuk membincangkan dan membuat keputusan dengan penuh tanggungjawab ke atas sebarang isu yang timbul. Setiap penduduk perlu terlibat dalam proses pemeriksaan supaya mereka dapat bergabung tenaga secara moral, emosi, rohani dan jasmani. Semua penduduk mempunyai hak dan tanggungjawab ke atas kebajikan penduduk dan tempat tinggal. Sekiranya perkara ini diambil berat, maka komuniti tempatan telah berjaya menjadi penjaga kepada komuniti masing-masing. Pemeriksaan penduduk juga memberi manfaat kepada pembangunan sosial komuniti yang merangkumi semua lapisan masyarakat termasuk golongan OKU dan golongan miskin. Sekiranya golongan terpinggir dibiarkan tanpa mengikuti proses pemeriksaan, maka mereka akan berterusan hidup di luar arus perdana.

Contoh Program Pengupayaan Komuniti Desa

Gerakan Daya Wawasan

Berperanan sebagai agen transformasi dalam menggerakkan penglibatan aktif komuniti.

4 strategi

Pemeriksaan Institusi

Menetapkan eluan yang bersesuaian dengan tanggungjawab yang dijalankan, menetapkan KPI kerja, menentukan perjawatan dan menjalankan induksi.

Latihan Kepimpinan

Menyediakan kursus, seminar, integrasi, menjalankan 'outreach' dan memberi 'matching grant'.

Pemantauan Sistemik

Memastikan kepimpinan kampung jadi penggerak komuniti, mempunyai sistem pelaporan dan mewujudkan sistem mentor-menti.

Pengiktirafan Prestasi

Mengiktiraf kejayaan usaha kepimpinan dan komuniti melalui ADS1M, konvensyen, AID dan Desa Lestari.

45 kampung

pemenang Anugerah Desa Sejahtera 1 Malaysia (ADS1M) bagi tahun 2014

STRATEGI

PD 2.1

Mengukuhkan Kolaborasi Yang Menguntungkan Komuniti

STRATEGI

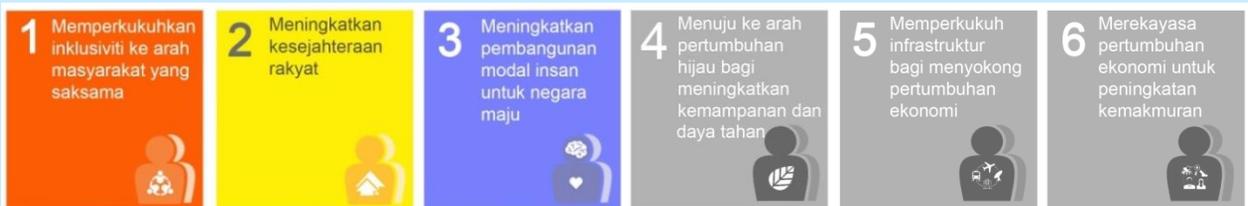
PD 2.2

Memperkasa Keupayaan dan Memanfaatkan Potensi Komuniti Desa

Perkaitan berdasarkan SDGs

Perkaitan berdasarkan RMKe-11

Strategi PD 2.1

Mengukuhkan Kolaborasi Yang Menguntungkan Komuniti

Prestasi JKKK dinilai dari aspek penubuhan dan penyertaan pelbagai NGO, syarikat bukan kerajaan (GLC), persatuan dan badan sukarela. JKKK yang cemerlang mempunyai sokongan dan kerjasama yang baik daripada penubuhan dan penyertaan pelbagai NGO, persatuan dan badan sukarela.

Meningkatkan penyertaan NGO, persatuan dan badan sukarela serta lain-lain pihak berkepentingan dalam pembangunan komuniti desa

Collaborative capacity building atau kolaborasi pembinaan keupayaan adalah usaha untuk meningkatkan keupayaan komuniti melalui kerjasama baik bersama *multi-stakeholders*. *Multi-stakeholders* bermaksud pelbagai pihak luar komuniti yang berkepentingan seperti pihak kementerian, jabatan kerajaan, ahli perniagaan, syarikat perindustrian dan lain-lain yang mempunyai kepentingan bersama komuniti tersebut berdasarkan visi yang sama untuk membantu komuniti desa secara kolaborasi. Kerjasama ini boleh mewujudkan sokongan dan bimbingan untuk komuniti bagi menjaga keperluan hidup mereka seperti KKLW, KPWK, Pusat Zakat, AIM dan lain-lain. Ia juga membantu dalam memberi pelbagai keuntungan seperti penambahan pendapatan, meningkatkan kemahiran dan menambah baik kualiti hidup.

Contoh Program Pembangunan Sosial Dan Masyarakat Desa Yang Mempunyai Kerjasama Dengan Pihak NGO

- 1 Program Peningkatan Pendapatan (PPP)**
 - Menyediakan bantuan kewangan untuk pelaksanaan projek ekonomi.
 - Bilangan peserta: 3,266 orang
- 2 Program Kecemerlangan Pendidikan (PKP)**
 - Bantuan untuk mengikuti kursus-kursus peningkatan akademik anak-anak kumpulan sasar.
 - Bilangan peserta: 25,839 orang
- 3 Program Pembangunan Minda Modal Insan (PPMI)**
 - Bantuan untuk membolehkan kumpulan sasar mengikuti kursus-kursus ke arah membangunkan minda dan kursus motivasi.
 - Bilangan peserta: 10,258 orang

Sumber: Laporan Tahunan KKLW, 2014.

Menjalankan program Kampung Angkat bersama NGO

Program Kampung Angkat dicadangkan bagi meningkatkan kerjasama antara pihak berkepentingan dan komuniti desa. Program ini dapat membantu dalam menyalurkan khidmat bantuan dan kebajikan daripada NGO atau GLC kepada penduduk desa bagi mengukuhkan pembangunan sosioekonomi kampung. Kampung-kampung yang terlibat bagi program ini adalah seperti **Rajah 9.2**. Kampung ini dipilih berdasarkan kampung paling mampan yang berada di grid tipologi UR, RU, R5 dan R6.

Menyediakan rujukan sumber pembangunan komuniti

Pihak KKLW boleh menyediakan buku panduan yang mengandungi maklumat penting mengenai senarai bantuan, geran, yayasan, biasiswa, mikro-kredit, sumber kementerian dan agensi, alamat, nombor telefon, alamat emel dan lain-lain untuk kemudahan penduduk. Buku rujukan ini boleh diletakkan di dewan, balai raya, pejabat ketua kampung, sekolah, masjid dan pusat sumber untuk rujukan ahli komuniti. Malah, maklumat terkini mengenai bantuan juga boleh dikongsi melalui aplikasi telefon seperti *whatsapp* dan lain-lain.

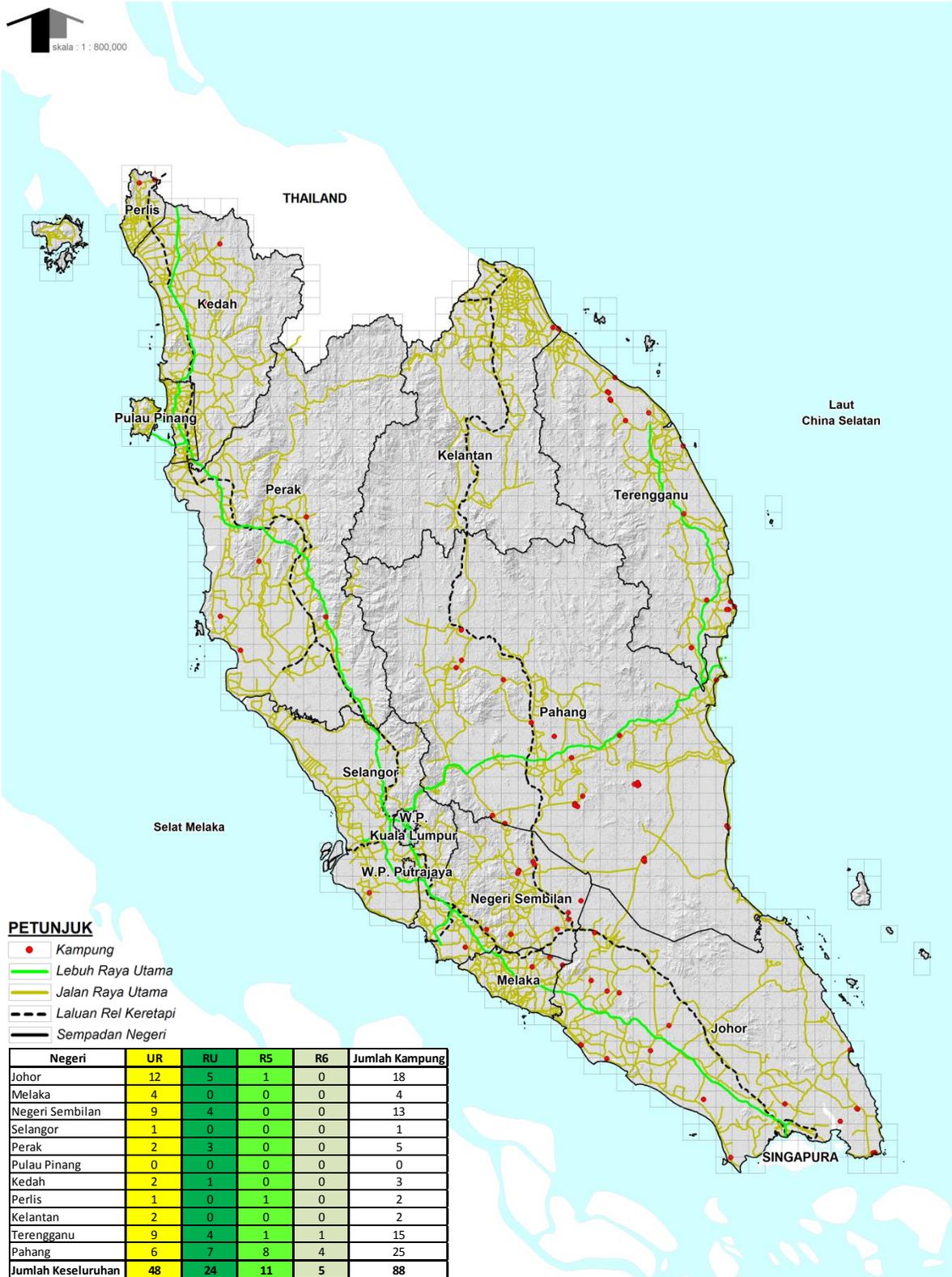

Contoh projek kampung angkat di Kampung Peta Mersing, Johor.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
PD2.1A: Meningkatkan penyertaan NGO, persatuan dan badan sukarela serta lain-lain pihak berkepentingan dalam pembangunan komuniti desa.	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan organisasi yang terlibat dalam pembangunan komuniti desa. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah KKLW Pelbagai agensi kerajaan dan swasta 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
Grid Tipologi						
U1 U2 UR RU R5 •						
PD2.1B: Menjalankan program Kampung Angkat bersama NGO	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan kampung yang mengikuti program Kampung Angkat. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> JKKK Pejabat Daerah dan Tanah Pihak swasta 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
Grid Tipologi						
U1 U2 UR RU R5 •						
PD2.1C: Menyediakan rujukan sumber pembangunan komuniti.	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan pusat rujukan yang disediakan. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
Grid Tipologi						
U1 U2 UR RU R5 R6						

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)

Rajah 9.2 : Taburan Kampung Berpotensi Dijadikan Sebagai Kampung Angkat

Sumber : DPF Desa Negara, 2016.

Nota : Tiada kampung di WP Labuan yang terlibat bagi Program Kampung Angkat kerana terletak di grid tipologi U1.

Strategi PD 2.2

Memperkasa Keupayaan dan Memanfaatkan Potensi Komuniti Desa

Pemeriksaan keupayaan komuniti desa penting untuk membantu mempertingkatkan tahap ekonomi penduduk desa. Potensi yang ada di kalangan komuniti desa perlu dimanfaatkan supaya mereka berkeupayaan dalam memajukan kampung masing-masing.

Menambah baik program pembangunan modal insan dan jati diri

Pembangunan modal insan dan pengupayaan masyarakat desa merupakan faktor asas dalam menjayakan sebarang projek pembangunan di kawasan desa. Modal insan merupakan aset utama yang perlu digembeling bagi membangun dan menjayakan apa jua usaha pembangunan di kawasan desa. Sehingga kini, pelbagai program pembangunan insan telah disediakan oleh pihak kerajaan dengan kerjasama sektor swasta dan NGO bagi melahirkan individu dan komuniti yang berkualiti dan mampu menerajui pembangunan sosial, fizikal dan ekonomi di kawasan desa. Ia merupakan sebahagian daripada tindakan dalam transformasi pembangunan desa. Di bawah RMKe-11, kerajaan telah memberi penekanan kepada pemerksaan komuniti untuk membina masyarakat yang produktif dan sejahtera. Bagi tujuan tersebut, penyertaan dan peranan masyarakat desa dalam membuat keputusan pembangunan desa perlu diperkukuhkan terutama melalui pendekatan 'bottom-up' bagi memastikan suara dan hak komuniti desa terbela dan terpelihara.

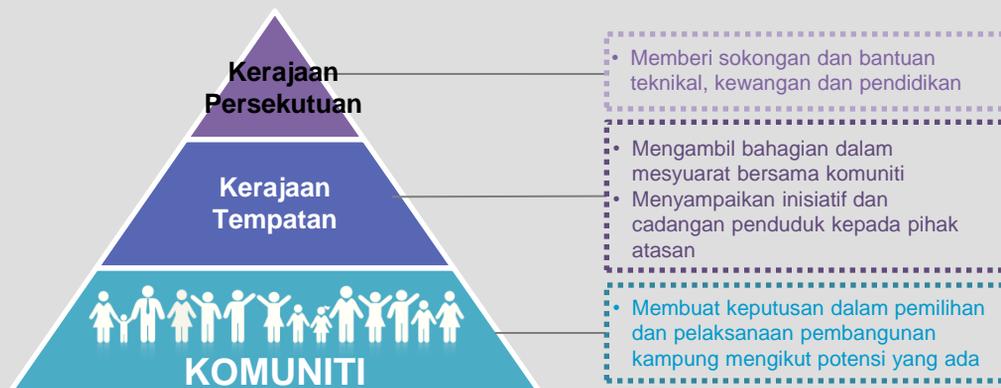
10 projek

pembangunan modal insan yang dijalankan oleh KKLW

1. Program Pembangunan Minda Modal Insan (PPMI)
2. Program Pengupayaan Komuniti Luar Bandar (PPKLB)
3. Program Pemerksaan JKKK
4. Guru Tabika KEMAS bertaraf Diploma
5. Pendidikan Kemahiran Masyarakat
6. Pendidikan Kemahiran Masyarakat
7. Program Kemahiran dan Teknikal
8. Program Latihan INFRA
9. Program Gerakan Daya Wawasan
10. Program Pembangunan Modal Insan

Sumber: Laporan Tahunan KKLW, 2014.

Model Konsep Pembangunan Desa Menerusi Pendekatan 'Bottom-Up' Oleh Saemaul Undong

Sumber: Asian Development Bank, 2012.

Menggalakkan penubuhan koperasi kampung

Penubuhan koperasi di kampung-kampung berpotensi untuk memperkasa keupayaan dan memanfaatkan potensi komuniti desa. Koperasi desa berperanan dalam menyokong pembangunan di peringkat kampung dengan mengusahakan potensi dan sumber yang ada seperti pertanian, penternakan, industri kecil dan sederhana, pelancongan atau inap desa bagi meningkatkan ekonomi di desa. Peranan koperasi desa adalah melalui penglibatan komuniti dalam aktiviti pembangunan di peringkat kampung tanpa mengira fahaman politik. Selain itu, koperasi desa juga berperanan dalam mewujudkan kerjasama dengan pihak berkepentingan bagi membolehkan pembangunan desa dijalankan. Khidmat kursus, bengkel atau seminar boleh diadakan melalui koperasi bersama pihak yang terlibat bagi meningkatkan potensi komuniti desa. Selaras dengan RMKe-11, penubuhan koperasi juga digalakkan bagi membantu dalam mempertingkatkan keupayaan modal insan.

Sasaran RMKe-11

Membangunkan
200 koperasi
di kampung bagi meningkatkan
taraf ekonomi desa

Sumber: RMKe-11.

Contoh Program Yang Dikendalikan Oleh Koperasi Kampung

- 57 buah kampung telah dipilih untuk menjalankan projek ekonomi.
- Kampung yang berjaya disyarat menubuhkan koperasi.
- Perancangan dan pelaksanaan projek digerakkan oleh koperasi.
- Menggalakkan lebih ramai penyertaan masyarakat kampung dalam koperasi sebagai ahli mahupun pekerja.
- Koperasi akan berfungsi sebagai agen pembangunan ekonomi di peringkat kampung

Sumber: Portal Rasmi KKLW, 2015.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
<p>PD2.2A: Menambah baik program pembangunan modal insan dan jati diri.</p> <p style="text-align: center;">Grid Tipologi</p> <p style="text-align: center;"> U1 U2 UR RU R5 R6 </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bilangan program pembangunan modal insan dan jati diri. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> • Pejabat Daerah dan Tanah • KKLW 	<ul style="list-style-type: none"> • KKLW
<p>PD2.2B: Menggalakkan penubuhan koperasi kampung.</p> <p style="text-align: center;">Grid Tipologi</p> <p style="text-align: center;"> U1 U2 UR RU R5 R6 </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bilangan koperasi kampung yang ditubuhkan. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> • JKKK • Pejabat Daerah dan Tanah • KKLW 	<ul style="list-style-type: none"> • KKLW

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)

PERNYATAAN DASAR PD 3

PELAKSANAAN SISTEM CIRI-CIRI DESA MALAYSIA (CHARMs) DALAM TADBIR URUS DESA

Sistem Ciri-Ciri Desa Malaysia atau lebih dikenali sebagai *Characteristics of Rural Malaysia* (CHARMs) merupakan sistem pangkalan data dan analisis spatial Sistem Maklumat Geografi (GIS) desa yang berperanan menyediakan kaedah bagi membantu di dalam membuat keputusan perancangan dan pembangunan desa. Ia juga merupakan kaedah bagi memantau pelaksanaan dasar-dasar yang ditetapkan dalam DPF Desa Negara. Selaras dengan Program Transformasi Desa, bagi meningkatkan keberkesanan kerja-kerja perancangan dan pelaksanaan projek pembangunan desa, CHARMs diguna pakai dalam mengemas kini sistem maklumat berkaitan desa. Penggunaannya akan dapat membantu meningkatkan lagi keberkesanan corak perancangan dan kemajuan setiap JKKK. Antara keistimewaan penggunaan CHARMs adalah ia memaparkan pangkalan data setiap kampung yang dikemas kini setiap tahun seperti kawasan pentadbiran, sumber jaya ekonomi, kependudukan, kemudahan sosial dan kemasyarakatan, infrastruktur dan utiliti, pengangkutan dan kawasan berisiko bencana. CHARMs bersifat mesra pengguna dan maklumat boleh dicapai dengan mudah dan pemetaan dibuat secara interaktif.

STRATEGI

PD 3.1

Melaksanakan CHARMS Dalam Perancangan dan Pembangunan Desa

STRATEGI

PD 3.2

Mengemas Kini Sistem Maklumat Kampung Secara Berkala dan Sistematis Melalui CHARMS

STRATEGI

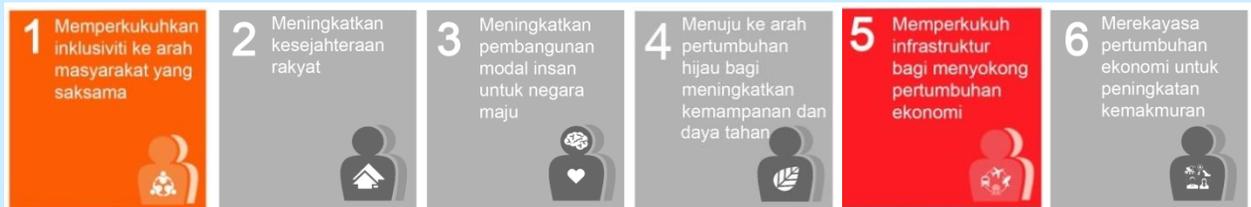
PD 3.2

Memantau Pelaksanaan dan Kemajuan Projek Pembangunan desa Melalui CHARMS

Perkaitan berdasarkan SDGs

Perkaitan berdasarkan RMKe-11

Strategi PD 3.1

Melaksanakan CHARMS Dalam Perancangan dan Pembangunan Desa

Pelaksanaan dan pemakaian CHARMS dalam perancangan dan pembangunan projek desa akan membantu meningkatkan keberkesanan corak perancangan dan kemajuan kampung di peringkat Persekutuan, Negeri, Daerah dan JKKK. Pelaksanaan CHARMS akan membantu Jawatankuasa Kerja Tindakan Negara, Jawatankuasa Kerja Tindakan Negeri dan Jawatankuasa Kerja Tindakan Daerah selain Pejabat Daerah dan Tanah membuat keputusan perancangan dan pembangunan desa selain menyelaraskan pelaksanaan projek di setiap peringkat.

Mewujudkan pangkalan data kampung di peringkat daerah bagi setiap negeri

Pangkalan data maklumat kampung akan dikemas kini ke dalam CHARMS di peringkat daerah dan kampung setiap negeri. Proses ini akan diadakan sekali setahun bagi memastikan maklumat kampung adalah tepat dan terkini. Ketepatan maklumat akan memberi kesan terhadap penilaian tahap kemampuhan kampung dan agihan peruntukan pembangunan. Semakan dan penelitian oleh Pejabat Daerah dan Tanah penting dalam memastikan maklumat yang dikemas kini adalah tepat.

Menganjurkan program latihan CHARMS

Program latihan berkaitan CHARMS perlu diberikan kepada kakitangan Pejabat Daerah dan Tanah dan JKKK bagi memberi pendedahan dan panduan berkaitan sistem ini. Latihan penggunaan CHARMS adalah penting bagi memastikan maklumat yang dikemas kini adalah tepat dan seterusnya memudahkan pelaksanaan dasar-dasar di kampung-kampung yang terlibat.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
PD3.1A: Mewujudkan pangkalan data kampung di peringkat daerah bagi setiap negeri. Grid Tipologi U1 U2 UR RU R5 R6	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan kampung yang mengemas kini maklumat di dalam pangkalan data CHARMS. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah JKKK PLANMalaysia 	<ul style="list-style-type: none"> PLANMalaysia
PD3.1B: Menganjurkan program latihan CHARMS Grid Tipologi U1 U2 UR RU R5 R6	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan program latihan CHARMS di setiap daerah 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah JKKK PLANMalaysia 	<ul style="list-style-type: none"> PLANMalaysia

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)

Strategi PD 3.2

Mengemas Kini Sistem Maklumat Kampung Secara Berkala dan Sistematis Melalui CHARMS

JKKK sebagai jentera pengurusan dan agen pembangunan desa perlu mempunyai kaedah dan sistem penyampaian yang baik bagi memastikan pelaksanaan program dan projek pembangunan mendapat penyertaan dan penerimaan yang baik daripada penduduk desa. Sistem pelaporan setiap JKKK adalah melalui profil kampung yang lengkap dan dikemas kini data setiap tahun. Bagi meningkatkan kecekapan tadbir urus desa, setiap JKKK perlu mempunyai sistem maklumat kampung yang lengkap dan sistematis yang mudah dikemas kini melalui CHARMS. Selain itu, mesyuarat secara berkala juga perlu diadakan bagi tujuan mengemas kini maklumat kampung.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
PD3.2A: Mengemas kini maklumat kampung secara berkala menggunakan CHARMS.	<ul style="list-style-type: none"> Bilangan JKKK yang mengemas kini maklumat kampung setiap tahun. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah JKKK 	<ul style="list-style-type: none"> PLANMalaysia
Grid Tipologi						
U1	U2	UR	RU	R5	R6	

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)

Strategi PD 3.3

Memantau Pelaksanaan dan Kemajuan Projek Pembangunan Desa Melalui CHARMS

Kerja-kerja penyelarasan dan pemantauan pelaksanaan dan kemajuan projek pembangunan desa perlu dilakukan oleh pihak berkuasa di peringkat daerah khususnya Pejabat Daerah dan Tanah dengan kerjasama setiap JKKK terlibat. Tindakan pemantauan secara sistematik boleh dilakukan melalui CHARMS yang memaparkan senarai projek yang dilaksanakan mengikut kampung dan daerah. CHARMS akan mengeluarkan lapisan data bagi perincian projek-projek yang dilaksanakan mengikut agensi pelaksana, lokasi dan tempoh pelaksanaan projek. CHARMS berkemampuan untuk meningkatkan kecekapan dalam pemantauan pelaksanaan projek pembangunan desa.

Langkah-langkah	Indikator Pelaksanaan	Fasa Pelaksanaan			Agensi Pelaksana	Agensi Pemantau
		*1	*2	*3		
PD3.3A: Mewujudkan pasukan pemantau di peringkat daerah bagi memantau kemajuan projek desa.	<ul style="list-style-type: none"> Kekerapan pemantauan pelaksanaan projek desa. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah JKKK 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
Grid Tipologi						
U1 U2 UR RU R5 R6						
PD3.3B: Mengemas kini maklumat berkaitan senarai projek yang dilaksanakan mengikut kampung melalui CHARMS.	<ul style="list-style-type: none"> Kekerapan mengemas kini maklumat pelaksanaan projek desa. 	√	√	√	<ul style="list-style-type: none"> Pejabat Daerah dan Tanah JKKK 	<ul style="list-style-type: none"> KKLW
Grid Tipologi						
U1 U2 UR RU R5 R6						

* Nota: Fasa 1 (Tahun 2017 – 2020), Fasa 2 (Tahun 2021 – 2025), Fasa 3 (Tahun 2026 – 2030)